

BAKURUBASANNI

(nimero 12 songo)

Mali kono = Dorome 300

Afiriki kono = Dorome 600

Jamana were = Dorome 1000

KILOCHOU

Kunnafonisében bota kalo o kalo. BP: 24 Téléfoni : 221-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 31nan boko 376nan A songo : dorome 15

Goferenaman ni depitew ye maraseginso fesefese bulonba kono

Mun be se ka fo maraseginso kan san tan kofe an ka jamana donnan nin yelemba la? A ko man nogn. Depitew ye goferenaman ninika bulonba kono laje kerenerenn do senfe min tun b'a kofe kan. A kera san 2003 mekalo tile 15.

Tine don yelema in damine ye geleya dow sorc i n'a fo yelema kuraba bee. Geleya folow ye mankanbaw ye mara ceboli nana ni minnu ye ani baaraw ni musakaw latemani ani maraseginso labenni sebenw dafabaliya. O la mara ni sigidaw minisiriso ye lajiniseben 80 sorc minnu be komini kuraw sigili kofe ani lajiniseben 75 minnu b'a fe ka bo komini do la ka fara do kan, ani lajiniseben 7 minnu be dagayoro yelemai kofe ani lajiniseben 2 minnu be togo bayelemai kofe.

Depitew k'u jorelen don ni maraseginso taabolow ye. Depite dow y'a jira i n'a fo depite Kasimu Tapo, ko maraseginso ye goferenaman ka fanga mine a la. Depitew y'a jira ko goferenaman be ka baaraw ni musakaw latemani lasumaya sigidaw ma, ko goferenaman ye kow lateliya ka sorc a tun ka kan ka bo dafe. Ko a ma musaka jenama di kominiw ma, a koba be minnu na. Mara ni sigidaw minisiri, Zentrali Kafuguna Kone ka fo la, Komini 300 be yen sebenjenabola ni warikonenabola te minnu bolo.

Kominiw ka sabatibaliya ani sigidaw baarakelaw ka lahalaya ani kominiw mara dantigeli ye ko werew ye, taakasigin kera minnu

Mara ni sigidaw minisiri Zentrali Kafuguna Kone

kan korfow konona na.

Dugu ni bugudaw ni kinw ka konseyiko be se ka fara ninnu kan. Kabini san 1993, dugutigiw n'u ka seerew ma kurakuraya; o nana ni sigidaw ka taabolo geleya ye.

Depite Isa Togo y'a jira k'an be don min i ko bi, nemogo fila b'an ka dugu caman kono, min sigira ni sariya fosi t'o bolo ani min lakodonnen te ni jama fanba b'o ko. Nin geleyaw be se k'a to a be fo ko maraseginso ma je wa? Dow, i n'a fo depite Seki Hamala Bacili sonnen don o ma. Ale ka fo la, kominiw man ni, ko ka kumafufo

dabila, ko taalen nefse, tine be di ale ma. Nka depitew, hali n'u sonna ko geleyabaw be maraseginso la, u ma son ka dankari a la. Bananba depite, Hamadawu Sila ko tine don geleyaw be yen, nka ko mogow kana jine ko maraseginso nana ni nafa caman ye, ko segin man kan ka ke kofe, k'an be ka misali di Afiriki bee

ma. A y'a jira ko yelema in ka kan ka deme.

Nin kumaw folen, mara ni sigidaw minisiri ye kuma basakilici bee ye. A ko maraseginso ye jamanaden bee ka lajini ye segin te se ka ke min kan. Min ye kominiw dancekow ye a y'a jira k'o te ko nogn ye, k'u ka kan k'u cogo don, walasa kelle kana bo a la; k'a ka minisiriso ben'a laje dancew be se ka jira cogo min na. A y'a fo o senfe k'an kerefjamanaw na, n'a bora Alizeri la, dancew ma dantigeli si la.

Kafuguna Kone y'a jira ko kominiw

ne 2

KONOKO

Ke am Gara ce stupa atay
Peler dan keneba. Tane ke eba ka vala
Peler dan keneba. Tane ke eba ka vala
Bastigre leye ti surasina leye kofayi sura atko pages
Ti surasina leye kofayi sura atko pages
Kofayi sura atko pages
Bastigre leye ti surasina leye kofayi sura atko pages
Kofayi sura atko pages
Kofayi sura atko pages

Kunnafoiw

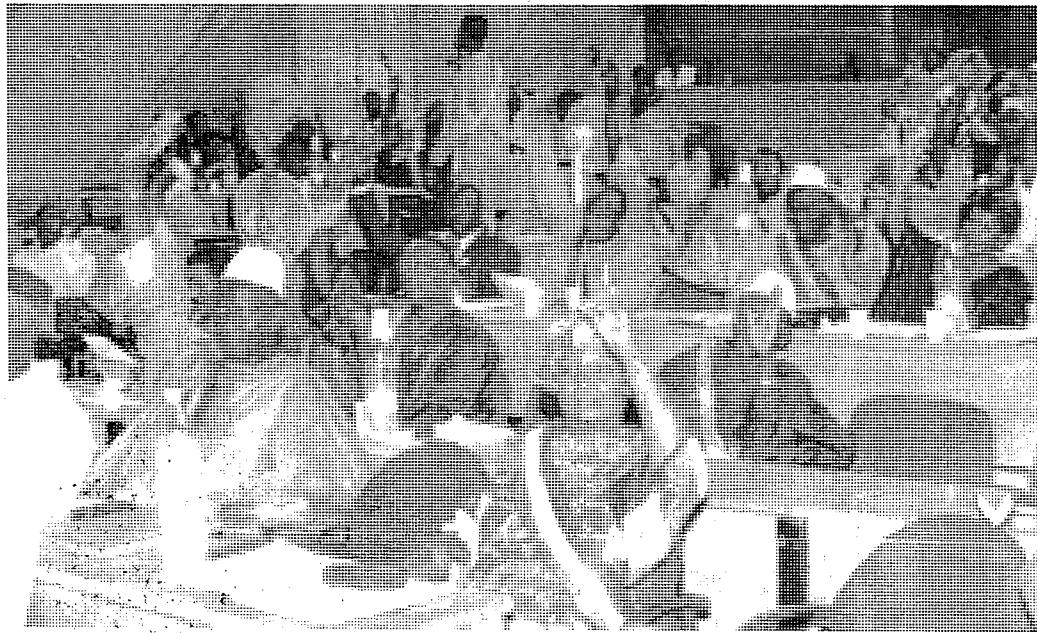
kura sigili lajiniseben 80 minnu be yen, k'olu bëna laje ani lajiniseben minnu be farankan nini komini werew la; ko nka u be mögöw feta lamen folo. Nk'a y'a jira ko kominiw man kan ka sigi ten, k'u ka kan ka sigi ka ne.

Minisiri ko goferenaman te se ka baaraw latemni bali, soonin jekulu do bëna baara damine.

Minisiriso caman be jekulu in na. A bëna kominiw ka ko fesefese kelen-kelen. Baaraw be latem komini bee ma sijne kelen ye; minnu

min be tali ke kominiw konseyiw ka waati lajanyali la n'olu ye Komini 19 ninnu ye, i n'a fo ben ker'a kan cogo min na mara ni sigidaw minisiri ni politikitonw ni nogon ce.

Laje in kunceli la, depite 99 y'a jira k'u nisondiyara ni maraseginso nafaw ye, depite 5 ma son; 2 ma wote. Bulonba ko, jaabi teliman ka soro mankanw na minnu sera mara ni sigidaw minisiriso la. U y'u ka nisongoya jira baaraw ni musakaw latemni lasumanyali la kominiw ma. Depitew y'a nini goferenaman

Depitew

labennen don olu taw be latem u ma.

Minisiri y'a jira fana, ko sigidaw baarakelaw ka lahalaya fesefesi be senna. Ko laje nata la, a seben be di bulonba ma. Ko segin be ka ke maraseginso seben bee kan k'u kalan. K'a tilance be goferenaman ka sebenienabola fe yen.

Zenerali Kafuguna Kone y'a jira ko geleya minnu be takisiw ni nisongow mineni na Kominiw kono, k'olu be jorekun bo. O la, a ye Moritani misali fo; ko yen, goferenaman be nisongow mine k'u di kominiw ma; o n'anw ta te kelen ye.

Kumaw senfe, da sera kalataw waati dalakejeni ma. Komini koro 19 kono ani komini kura 682 kono. Caman kumana dalakejeni kan

fe a ka jekulu do sigi minisiriso caman be min na, walasa ka maraseginso topoto, ka wari nini ka di kominiw ma, ka sariyaw ta ka sigidaw baarakelaw ka lahalaya sabati, ka labenw ke ka duguw ka konseyiw kura-kuraya sanni kominiw ka kalata nataw ka se. Depitew y'a nini fana goferenaman fe, ko ba ka don dugubakono komini 19 ka waati janyali la walasa serikiliw ka konseyi, ani marayorow bulonbaw ani sigidaw ka jekuluba basigi be se ka makaran i n'a fo bulonba kono nasariya b'a jira cogo min na. Nin benkan ka kan ka di jamanajemogo Amadu Tumani Ture ma.

Salimu Togola
Badama Dukure

SUMAYA KELELI

Sumaya be ka tijeni ke Farafinna fo ka damateme: Le komikobisaba obi saba, a be taa ni denmisennin kelen ye

Dije kono, tonba min jesinnen be kenyako ma, nin y'oka kunnafori ye ka da farafinjamana tulokan. Tonba in y'a jira, sumaya keleli donba hukumu kono, ko mögo hake min be sa sumaya bolodije kono, oyemiliyon caman ye, nk'a fanba ye farafinna denmisewn ye. Dije kenyako tonba (OMS) ka folahalibi, sumaya be mögo miliyon 300 min san o san dije kono, olu la, miliyon kelen be sa. Banbagatowla, kemesarada la, 90 be bo Farafinna.

Farafinna kono, sumaya ka tijeni ka bon ka teme bana to bee ta kan. A be digi ke kosebe denmisewn ni musokonmaw de la.

A jirala k'a fo, ko sumaya banakisew kolo geleyara tubabufurawbolo, jango niwakini. Fura jönjönw ninini be senna, nka o te sira soro nafolobo ko. Dije jamana sorobatigi 8 ani Farafinna jamanakuntigwi tun y'a lajini, ka fura lakikaw nini sumaya la, sanni san 2010 ce, o donna siga la, fo n'u y'u bolobo nafolo kan, ka nininiklaw deme, u ka baara la.

Anbedon minna i kobi, dije kenyako tonba y'a jira ko yere tangalan jönjon min be yen, n'a be se ka mögöw kisi sumaya ma, o ye sangefurama ye: sange min sulen don sosofagalaji la. Kabini san, 1978, o sange in be ka feere sumaya keleli kama. Nka halibi, sangefurama matarafabagaw manca. Farafinna kono, denmisennin kunda, kemesarada la, a be mögo saba dörön de bolo.

Farafinjamana 20 be yen, olu ye sangefurama donni nogoya u fe yen, ni saale hake nogoyali ye. Sangefurama be se ka san saba ke ka soro a ma tije; wa a songo te teme sefawari keme wooco kan. Sumaya kelen be sogolakoba ye bi dije kono, bawo ni ye dije mögöw sigi keme-keme, kulu kelen-kelen bee la, sumaya be se ka mögö mugan min. Olu caman fana be bo faantanjamana kono.

AMAP

Mahamadu Konta

Kayi ni Kidira ce siraba bëna dilan

Kayi ni Kidira ce siraba dilanni damine nénajew kéra Peresidan Amadu Tumani Ture ni g o f e r e n a m a n mminisiriw néná, ani Senegali minenko n'a taransiporiko minisiri ani Erépu jekulu ka cidenw. Wale in bëto kayikaw kono, bawo u tun bë sogo fen min na n'o ye Kayi ni Kidira ce sira dilanni ye, o kéra u ye. Jama bora kosebë. Sira in janya ye kilometere 95 ye. Baaraw musakaw bë bë Erépu jekulu fe; a ka ca ni sefawari miliyari 12 ye takisiw sen t'o la. A baaraw bë ke «SEESIE» fe n'o ye Saheli ciyakédaba do ye. Baaraw

kuntaala ye kalo 24 ye. Siraba in bonya ye metere tan ye, a gudorón bonya ye metere wolonwula ye. Kayi ni Kidira ce sirakotun gelyara mogow bolo. Kayimara kono Erépu jekulu ye Jema-Sandare ni Kayi-Sandare siramisenw joli wari bo. Burema Dunbiya ni Badama Dukure

Peresidan Mamadu Tanja ka taama Mali la

Peresidan Mamadu Tanja

Nizeri peresidan Mamadu Tanja n'ale bë Farafina tilebinyanfan soroço n'a wariko ton «UEMOA» némogoya

la sisan, a nana Mali la san 2003 mëkalo tile 6, k'a tile 7 fana ke yan.

Taama in y'a lase «UEMOA» jamana 8 bëe la. Mamadu Tanja n'a fémogowtunka ca. Aka goferenaman minisiridowni «UEMO» yére némogow ni maaba werew tun b'a nöfe.

Taama in kuntun ye ka «UEMOA» jamanaw dorogo nögön na ka taa a fe, aniton ka yamaruya talenlawaleyali i n'a fo basigi sabatili jamanaw kono an'u ni nögön ce; ani hadamadenw ni feerefénw latemecogonuman jamanaw ni nögön ce.

Peresidan Mamadu Tanja ni Amadu Tumani Ture kumana mogow ka taakasegin gelyaw kan jamanaw ni nögön ce, i n'a fo barazi caman minnu bë siraw kan.

U b'a fe hadamadenw ka taakasegin ka sabati walasa «UEMOA» jamana 8 bëe ka don nögön na ka ke suguba kelen ye.

Alayi Lamu
Badama Dukure

Namasasene

Namasasene n'o ye körölenko ye, a donna an fe Mali la döönin-döönin a bë san mugan bo. An bë don min na i kobi, a yiriwara ka jamana fan bëe labo. Namasa bë son neemayorow la sanji bë milimetere 1200 jukoro yoro minnu na san kono; sabu namasasun bë neema fe minnub'a ta degere 25 la ka se degere 30 ma.

Mali la, baarakela suguya bëe bë namasasene ke; a bë kéné min ta, o bë se tari 2000 ma. San kono, min bë jago a la o bë se toni 60.000 ma. Anka jamana bë toni 1200 ladon ka bo Kodiwari san o san.

Namasa suguya min bë sene an ka jamana kono, o ye namasasurun ye. Nka halibi namasasenaw te namasa sene cogo bëe faamu. Namasa bë sene wari hake minna, u t'o fana dën. Jiko ni baaraminen dögoyali ye namasasene gelyaw ye an fe yan.

Namasasenajekuluw ka tona bë némogó Abudulayi Keyita ka fo la, namasasene bë sefawari miliyari 18 ladon jamana kun. O soro tilalen don namasasenaw ni namasajagolaw ni nögön ce. Hali ni soro bë ke namasasene na, a donnent bë ba la ten k'a sababu ke politikimogow mago t'a la; olu ko nafa t'a la i n'a fo koori.

Dusu Jire
Badama Dukure

Kangaba donsow ni Baganmaralaw ce kele tëna bë

Kangaba mara donsow ni baganmaralaw benna k'a sababu ke sene sendonni y'u ni nögön ce. Mankan tun temena serikili komini 9 donsow ni baganmaralaw ni nögön ce, k'a sababu ke nögön faamubaliya do ye min soro jiritige banbali senfe ka di baganw ma. Donsow ka ton tun y'a jira k'a bë kungoba ni sigida lakana. A tun y'a fo ko baganmarala fen o fen mana jiri tige ka di bagan ma, k'a b'o kele. O kama donsow tun bë kungo kono ka jiritigelaw nangi.

Badama DUKURE.

Peresidan Amadu Tumani Ture ka Abidjantaa

Peresidan Amadu Tumani Ture ye teriya taama ke Abidjan san 2003 mëkalo tile 23.

Jamana nëmaa nöfemogow tun ye baara ni forobacyakeda minisiri ye Modibo Jakite, ani taransiporikow minisiri Usumani Amiçon Gindo, ani jagokela caman.

Kodiwari mankan, ani dancew lakanani, ani Abijan ni Bamako ce sira labilali këra jamana nëmaa fila ce kumaw ye.

Anbëdon min na i kobi, jagominen tòni 13.623 de bë Abidjan pòri la. Nka min ka kan ka teliya, o ye nögò tòni

20.000 nali ye ka bë Abidjan pòri la.

Mobili minnu bë bë Abidjan, olu bë kolosi faso sörödasiw fe, fo ka na bila faso ni mögö murutilenw ce dance la; mögö murutilenw bë sörö ka da u kan k'ëta Buwake fo Zeguwa.

Sörödasiw ni mögö murutilenw kofe «elikopiteri» bë mobiliw kolosi fo Mali dance la. Peresidan Amadu Tumani Ture ni Abidjan malidenw ye nögonye ke. U kumana malidenw kunkankow kan, ani dugukoloko ni taamasëben songo cayali.

Salimu TOGOLA
Badama DUKURE.

Mali donitamobili kunfolow bora Abijan, u sera Zeguwa mëkalo tile 24, san 2003

Dugukoloyëryëre këra Alizeri

Mëkalo tile 21 don, dugukoloyëryëre Alizeri faaba kërefela la. A këra nege kanje 19 masurunnaw la. A kasara bonyana fo k'ëdamatëm. Mögö baa fila ni k'ëtora, ka mögö këmë kònonton ni k'ëjogin.

Kasara in bë se ka juguya ka teme nin bëe kan, bawo dugukolo ka yereyeleri ma jo pewu, hali kalo tile 27 don, dë këra, wa wugubaliw bë senna halibi, k'ëla je ka nimaw walisuwsama ka bë fara ni bëgö jukoro.

Kabini san 1980 ni nögöt dugukoloyëryëre tun ma ke. Osanin na, mögö baa saba tora.

Mahamadu KONTA.

Kolokani misisonyekò

Misisonye min bë ke kolokani mara la sisani, ni faamaw ma o njëni, digi na ke misitigiw la de!

Misinsonw bë misi dòw minë k'u faga, k'usogo ke mobili kònoka taa Bamako. Faama minnu bë sigi sirada la, n'u ye misisogo ye mobili kònoyaanni Bamako ce siraba kan, u k'ëtini k'ësidon sani u ka teme.

Andere Kanë
Tilelaji Kolokani

Iran sariya y'a jira ko mögö 6 bë faga

Mogo 6 n'u tun ye mögofaga caman ke silameya tògo la ani walejugu kònni tògo la, sariya y'a jira k'olu bë faga; ko dòw ta bë ke busanw ye. Mögofagala ninnu, n'u si be san 19 ni san 22, sonna a ma k'u ye dòw su ji la fo k'u faga, u senw n'u bolow sirilen; u ye dòw fana bon fo k'olu faga.

Kunnafonisebenw ka fo la, mögö ninnu ye ce dë n'a muso faga k'u to mobili kònko kériman mara la, k'u ye jenëya ke. Kabini san 2002 desanburukalo la, mögofaga 5 këra nin cogo la.

Badama DUKURE.

Basigibaliya ni sumansintanya ye Kodiwari sumanko nagasi

Baloko geleyara Kodiwari mara do kono; senekelaw te se ka se u ka forow kono. Geleya ninnu kuntaala be son ka janya, sabu sumansi caman dunna, wa seneciyakeda caman jora in'a fo «ADARAWO» n'oyemalo senec i y a k e d a y e . Kabini mankanw daminena san 2002 setanburukalo, duguba minnu be goferenaman ka mara kono, olu kera mogo bolilenw bisimilayorow ye. O koson Yamusokoro (cemanse la), Dalowa (tilebin fe), san Pedoro (Pordugufilanankoronfe) ani Tulepile (tilibin fe), olu jama cayara kosebe, Nindugubawniduguminnub'ulamini na, olu ye denbaya caman bisimila minnu bolila kelle ne. Walasa ka nin mogo caman balo senekelaw bolo serau kabalobee ma, geleyajuguyara fo se kera sumansiw ma.

A ka gelen senekelaw minnu be dugu minenenw kerefe, olu katu ka forow la. Ala ni mogomurutilenw jesiranje fe, u te se u ka forow la. Sumanw be ka tine forow kono. «Mogo bee be duguba kono. Mogo si te dugumisenw kono. Tuma dow la, binkannikelaw be bala u la. Minnu garisege ka di, olu be

tila; dow be jogin, dow be faga. Nin basigibaliya digira yiriwali porozedow fana la; i n'a fo sumansi boyorow (ESIPSE/SEBESI) n'o sigira sen kan (ADARAWO) fe ni «ANADEMI» ka deme ye maloseneyoro caman na sanko Man, Danane (tilebin fe) ani Korogo (cemanse la). Nin baara bolodara ni senekelaw ka deme ye minnu be malosiforow laben. Bi, Ala ni kelle sababu, Poroze cira; malow ma tige walima sumanasiw dunna. «Adarawo» min ka yoro kerkenkerenken tun be Buwake kerefe, mogomurutilenw ka mara kono, o ni senekelaw bee kera kelen ye. Mankanw wulila ka soro nin baarada ninikela be ka malosiforow laben kanpani nataw kama; foro dow tun labenna nk'o malo ma se ka tige. Kanago Nwanze y'a jira, ko foro caman tine sanko jidunmayorow la. Ale ye Adarawo nemogo ye. Ka soro san o san nin ninikelyoro in be malosi suguya 6.000 di; kemesarada la, 70 be di Adarawo jamanaw ma. Nin ta be geleya. Sidilanyoro min ni malo suguya 25.000 be soro yen, «Nerika» dilan yen, sanjimalo min ka

ni n'a be ka don Farafinna tilebinyanfan fe sisan, o sidilanyoro fana b'a fe ka tine. Malosi suguya 7000 doren de sera ka mara yoro kerkenkerenken do la Nizeriya ninikelyoro do la, i n'a fo marisikalo 2003 la, Geyi Guwantu ye y'a jira cogo min na, n'ale ye ciyakeda in ninikela do ye. Nerika si dannen dow sera ka kisi, nk'utelaboli ke sabu Adarawo malosi suguyaw be di saharajamana 34 de ma, i n'a fo Kanago Nwanze y'a jira cogo min na. Nin geleya kera sababu ye Kodiwari goferenaman ka porozedow kerkenkerenken do ke balokola walasa ka malo toni 26.000 werew soro. Bolodali in be malosi ni malokama di senekelaw ma, malosi min danni ka nogen ani malosenefenw ani ka bolonaaniforo bilalenw ni deselenw laben. Bolodali in b'a sinsin malo suguyaw kan minnu kuntaala ka surun, n'a soro ka bon, i n'a fo «Nerika». Bolodali in be maloforo, tari 10.000 laben. Nk'a ninifew te se ka soro fo malosiw ka soro.

Noriberiti Zeze
Badama DUkure

Kakawosenenaw jorelenba don Kodiwari tilebinyanfan fe.

Kodiwari ye folo ye dije kono kakawosenec na. kelle n'a ta bee, o joyoro folo in ma se ka bosi a la. Jinan, Kodiwari sera ka kakawo toni miliyon 1,2 feere. Kilo 1 tun be san 117 senekelaw fe. Jinan a kera 170 ye. Ode y'a toni kakawosenenaw y'u jija, ka baarabaw ke, walasa ubewari caman soro. Nka tilebinyanfan cikelaw sen ta la. Kelle be senna yoro minnu na, i n'a fo Wawuwa, Bangolo, Duwekuwe, Tulepile, Garabo, olu si ma fen soro kakawo la jinan, bawo kabini kelle in damine, san 2002 setanburukalo la, baara ma se ka ke

Kakawoforow kono nin yoro ninnu na. Cikelaw y'u yere jini, ka forow to bin konyen, kaa taa u dogo, u woloduguw kono.

Kakawo soro 25 fo 30% ma se ka bo, kelle y'a sababu ye. Kelle juguyara yoro minnu na, tilebinyanfan ni cemanseyanfanw fe, senekelaw bololankolonyara o yorow la. Yoro o yoro be erebeliwa mara kono, o yoro senekelaw ma fen soro kakawo la jinan. Nka yoro minnu be goferenaman ka sorodasiw ka bolo kan, sene kera yen kosebe, kakawo caman soro, wari caman soro

senekelaw fe. Kelle mayorow la, dannaya tine na forotigiw n'u ka baaradenw ce, n'o ye burukinakaw ye. Kelle n'a juguya bee, mosi dow ma bo forow kono, olu be to ka na foro lahalaya fo forotigiw ye. A kera forotigiw jena ko o baaradenw ni erebeliwa be benben na olu ko kan. Aliberiti Sibi Geyi ka fola, oye Kodiwari kakawosenenaw ka tonba Sekeretere Zenerali ye, Koperatiwu 70 la, 45 be erebeliwa mara kono. O yorow la, forow kera kellekenew ye, caman tine, senefenw sonyana, dow fana tora bin na ten. Nafolo min dira o yorow senekelaw ma u ka baara k'na ye, osaralibena geleya kosebe.

Kirisitiyan Loperi Donpe
Mahamadu Konta

An ka dō bō an sōn na

Ne bē min fō jamanadenw ye, an k'a lajé ka dō bō an sōn na; bawo mögōw bē kulela ko sanji ma sōrō salon.

Tijé don samiyé ma diya, nka samiyé diyabilaya

Bayini SAKO

bē anw yere de bolo. K'an to nōgōn namara la, nōgōn janfa, nōgōn dabali, nōgōn leebu, nōgōn sonya, ani nōgōn kōrōfō, nōgōn coron, nōgōn hasidiya la, abada Ala tē sanji na dugukolo kan ka laboli ke, sabu san o san i b'a fō dō bē bō sanji nata la.

Ne y'a ye yere dō la, samiyé temenin inna, o yōrōarōndisiman alimamiwyé nōgōn sōrō kubeda in na misiri la, k'u bē sanji deli la, Alimamiw kēlēla Ala deliyōrō la.

Bayini SAKO

Animateri Dogofiri. Kadokan na.

Sōrō dōgoyali kun dō

N'i y'a jateminé, senekekeminén cayalen don nka dō bē ka bō sōrō la san o san. Yaala o sababu ye mun ye ?

Ne yere bolo, o sababu dō file : Ni mögō min ye misidaba n'a misiw sōrō ka ban, ni samiyé sera ka ban, misidaba bē di denmisennin kodonbaliw ma minnu tē cike kundōn, k'olu ka cike.

N'o dira olu ma, u bē yaala foro fan bēs fe. Cike tē ke a kecogō la; wa a tē ke a ketuma na.

Ne b'an balima cikelaw nininka, yala mögō bē ka fen min ke i tē fen min sidōn, i bē se k'o ke ka jē wa ? Sōrō dōgoyali juba dō ye nin ye.

Sumayilake KULUBALI
Fasumuku Kula Kulukoro.

Kalan tē dōn ka ban

Kibaru bōko 374 nan kōnō n'o ye marisikalo kibaruseben je 9 nan ye, jufela la kumakan minnu ka kan ka fo, mun na, ani minnu man kan ka fo,

munna, a bēs sēbēncogo walwalannen don Kibaru kalanbagaw ye. N balimaw kalan tē don ka ban, nka ni mögō min y'i timinandiya i na caman dōn.

Basiru KULUBALI

Samankō-Falajé-Kati.

Dōgōbanna Dōribugunin

An bē yere min na sisan, dō farala an musow ka gelyea kan, bawo n'i tun taara kungola, senekeyōrōla, ni toye, i natō tun bē dōgōjalan kari ka na o ke ka dumuni tobi, hali i tē don bin na. Nka an bē yere min na sisan, dōgōbanna dōgōfeerelaw ni saribōnbōlaw fe.

Ni dōgōjini bē ke sisan, i bē don kungo kōnō ka taama fo ka se kilomètre 5 walima kilomètre 6 ma. O tē hēre ye musow ma cogo si la.

Musokura Jara ka bō Dōribugunin, Cōribugu komini na, Kolokani

Mali ntolatanw ka bō jabaranin na

Malifaamaw k'a lajé, ni Malinijamana wērē bē ntolatan na Mali kōnō, u k'u jija, k'a bō jabaranin na, sabu, jabaranin sankun ye anw senekelaw fe, ko min mana ke an ka jamana kōnō, an k'u ye an jē na. Arajokiledu tē anw senekelaw sōrō cogo si la. Ne bē foli ke arajokiledu baarakelaw ye kosebe, ka da a kah, u bē ntolatanko bēs jēfō an ka todunkan na, n'o ye Bamanankan cējī ye.

Faraban Balo, Animateri don ka bō Kōtuba Sebekōrō mara la.

Lamerikēnw binnā Iraki kan

Lamerikēnw ko Iraki ka maramafēnw dilanni dabila, ka mögōw wuli «ONU» togōla, kataa Iraki lajé ni maramafēnw bē yen. OLu ma fen ye. Iraki sōnna o bēs ma, u ka taa a lajé ni maramafēn bē u bolo. Cogoya ma sōrō o si la. Nka lamerikēnw ma u ka walejugu dabila. A ma jē, Lamerikēnw wulila

ka taa bin Iraki kan ko se b'u ye, ka sōrō olu yere bē musaka min don kēlekeminenw dafé san kōnō, u t'o don fosi dafé. Ola ne bē min fō, ni «ONU» ma wuli k'a jō a jōyōrō la, a bē ke dijé kōnō fu ye.

Hamadi Aturu Boli, ka bō Danbana kōfēba komini Kita.

Bagadumuniko

Samiye temenin in, ja ye tijené ke nka dōonin sōrōla jōw, kabaw, tigaw ani kōriw la.

Nin bataki sēbēnna taratadon san kalo 4nan tile 22. Halibi cikelaw m'u ka turuto sōrō. N'i ye kōrisenetonw sigi kēmē-kēmē, halibi ton 8 m'u ka misidumuni sōrō. A dun bē ka feere julaw ma, su ni tile. Julaw bē ka turuto feere sōngōba la cikelaw ma. Nēmōgōw k'a lajé cikelaw mago ma na se fēn min ma, u k'olu lase u ma joona u ka sigidaw la.

Sirajemakan Taraweles
Apēsē kelenya peresidan
Mōromōrō, Kita

Sariyako

Ne bē jamana nēmōgōw nininka, yāia anw senekelaw bē Sariya sōrō waati jumēn? N'i y'a jateminé sisan, baarakeminenw cayara walasa an ka se ka lafiya; wa a bē ke sababu ye ka baaraw teliya; n'o kera, nētaa bē sabati; yiriwali fana bē ke. Ne bē nininkali fila ke. Fōlō, nibaganw y'i ka senefenw tijé, k'i kan'o sariya tige i yere ye, k'o sariya t'i bolo, nininkali filanān n'i ye nison mine i ka fēn na, k'i kana fēn k'o la, k'o sariya t'i bolo. Samiyé kura sera. N'o sera e de b'i ka senekebaganw mine k'u siri. O kelen bē gelyeaba de ye anw fe yan sisan. K'a ta san 2003 zuwenkalo la fo ka se sisan ma, nsōnōw ye senekemisi haké min mine k'u faga, k'u sogo ke mobiliw kōnō ka taa, a ka ca ni misi tan ye sisan.

Mōbili ninnu bē boli sira min kan, ne ko tigi t'o sira la wa? Senekelaw sen te lafiya la.

Soyibajan Jara
Kōdumadala Wōlojedo Kolokani

Banba Jara ka nininkali

Ne Banba Jara, ka bō Surukun gangaran komini na, Tukoto, Klta. Sawudiya, n'o ye Makanjamana ye, o bē gun jumēn kan, dijē gun duuru ninnu na : Farafinna gun, Ameriki gun, Azi gun, Erōpu gun ani Osiyani gun?

Banba Jara

Makanjamana, n'o ye Sawudiya ye, bē Azi gun de kan.

Mahamadu KONTA.

Kolokani misisonyako

Misisonya min bē ke kolokani mara la sisan, ni faamaw ma o nēnini, digi na ke misitigw la dē! Misinsonw bē misi dōw minē k'u faga, k'u sogoke mobili kōnōka taa Bamako. Faama minnu bē sigi sirada la, n'u ye misisogoye mobili kōnōyan ni Bamako ce siraba kan, u k'a nini k'a sidon sanni u ka temē.

Andere Kane
Tilelaji Kolokani

Cikelaw ka sendikako

Cikelaw ta kelen bē kōman ni, nē fana man ni. Isiranna fēn min nē o man ni, itāar'i kun kalifa fēn min fana na, o ka jugu ni fōlō ye.

An b'a ke cogo di?

Ne hakili la, sendika de bē cikelaw ni faamaw ce, ka cikelaw kunko nēnabō. An bē don min na i ko bi, cikelaw kunko si nēnabōlen te.

Wa fobaliya fana te. A bē fō su ni tile, nkā ts iate.

Cikelaw mago bē sa sendika nēna, u te kala don u nin na ka bēn n'a ye. Faamaw ni sendika, a ye hine cikelaw la k'u dēmē. An mago bē fēn minnu na, k'olu lase an ma, a lasetuma na.

Adama Jara
Filadugu Mōrōmōrō Kita

Dijesosigi baro

Jamana masakē ye baarada dō kalifa fiyentow la. Ni kalo sara masakē bē kalosaraw fara nēgōn kan k'a di u ka nēmōgōma. Nēmōgōbe bēs ka sara di i ma.

Jarake dō nan'o kolosi. Alē y'o kolosi kalo min na, k'a bēna sarakēyōrō la, walasa ka se k'u ka wari dō sōrō, jaa o kalo la, fiyentow ka nēmōgō ko, bēs k'a kunkolo di ka bēn kalosa ma. Unana sarayōrōla. Jarake nan'a sōrō u bēs kun dilen don. Jarake ye min kē?

Tigi te basu la, suruku te siran Ala nē. Jarake ye fini b'a kamankun da la k'i torin ka gērē. Ni nēmōgō bē min ka sara di a b'a bolo da o kun na ka sara di. Jarake y'a kamakun gērē sarakēla la. A y'a bolo da kamankun na, a sigara; a y'a bolo tori n ka taa, bolo nana se Jarake kan ma.

Sarakēla ko ne y'a fō aw ye ni kun bē gērē, a ka ke kelen-kelen ye. Jarake y'a dōn ko sōmi ker'a fē, a ye wari puruti sarakēla la ka boli. Nin baro in b'an ka dijesosigi kan.

Bi, n'a fōra ko gēleya bē nin yōrō la, ko dēmē ka ke yen, n'o dēmē taar'o yōrō la, setigiw nē bē bō o fē. O gēleya bē kele cogo di? Gēleyabagato ye jōnni ye fiyento ko. A nē te fosi la.

Modibo Tarawele
Kondogola Zezana Gari sugu.

Koɔriko gēleya

Fōlō OHVN, Otiwale tun bē taa koɔrikolo ni nōgo ni pōsoni di an ka dugumōgōw ma an ka duguw kōnō. Nka sisan o te ke turi. U bē Ala minē ka taa an ka koɔrikolo ni nōgo ni pōsoni bēs jīgin Jiburula dugu kōnō; o kōfē u bē ci bila dugumōgōw ka taa u ta yen. Jiburula ni Sanankō ce ye kilomētēre 20 ye. Nka i bē se k'a jate kilo 100 ye, sabu u ni nōgo ce sira man ni hali nōdōnin. N'i ye koɔrikolo walima nōdōbōre da nēgeso la walima wotoro kōnō, ka bō Jiburula ka taa Sanankō, i bē sanankō sōrō yōrō o yōrō, i bē nin ka koɔrisēn haramu, Ala ni sēgen fē.

Basiru Kulubali
Sanankō Ncibaso Kati

Kalan-Mali ka sanyelēmaseli

12 nan barosigi

Tarata, Mekalotile 19san 2003, lajēba dō kēna katikaw tōglasoba kōnō. Kalansenkura min donna an ka dugumakalansow kōnō n'a bē weeble, bamanankan na «kanfilajēkalan» lajē intunbēodekan. Alabenna «KALAN-MALI» fē, a nēmōgōya tun bē Kati kalanko nēmōgō bolo. «KALAN-MALI» ye tōn ye, min cesirilen bē kosebē an ka kanw yiriwali la. Lajē in labenna u ka sanyelēmañenaje 12 nan hukumu de kōnō. Mōgōcaman ye nōgōn sōrō lajē in kēne kan : karamōgōw, kalandensomōgōw, nininiklaw, Kati mōgōbaw ani mōgō caman wērew.

Walahatile waati, Kati kalanko nēmōgō n'o ye Mamadu Kōne ye, ale ye jama bisimila, ka foli ni tanuni lase mōgōw ma, kērenkerennenya la «KALAN-MALI» mōgōw, uka nin hakilila juman in tali la.

Mahamadu KONTA «KALAN-MALI» tonkuntigi, ye dakuruñe damado fōtōn in kan. A y'a jira a ka kuma kōnō, ko wale caman bolodalen bē «KALAN-MALI» fē, nka min b'a caman kēli bali, o ye musakako de ye. Tōn ka gēleya fanba y'o ye. Sōrōdaba wēre tōn in ye. A kā sōrōcamanyetōndenwērew ka fara nōgōnkan de ye. O nafolo te laboli ke tumā hēs. Yusufu Ayidara ani Mamadu Nakate; olu de tun ye lajē in kumaw fēfēfēbaawye. An ka kanw tali k'u ke cakēminēn ye an ka dugumakalansow kōnō, u y'o tariki fō. Kanfilajēkalan, k'a taa kunun na, ka na se bi ma, sewa ani gēleya minnu sōrōia à la, u da sera nin bēs ma. U kumana fana a sinjēsigi kan. Fēfēfēbaawtilalen, kuma dirajama ma. Mōgōw y'u hakililaw fō, ninikali caman kēra, nininkali ninnu bēs jaabira, jaabikojuman na Yusufu Ayidara ni Mamadu Nakate fē. Ninlajēinkera sababuye ka kunnafoni juman di mōgōw ma kanfilajēkalan kan. Mōgō caman bōra fili ni dibi la. Lajē in kuncera midi tuma. A kēra sewaba ye. An bē dugawu kē, Ala ka «KALAN-MALI» son si la, k'a haminankow kēli fanga di a ma.

Salifu SOGOBA.

Eli Haji Umaru Tali ka misiri Joro

Joro misiri sigilen don Janwelikunda kin kono. Sɔrɔdasiw dagayɔrɔba ni kɔrɔn cɛ; sərikili jemogɔ dankan fɔlɔ ka so b'a ni tilebin cɛ. A kɔrɔnfela la, yɔrɔlankolon dɔ bɛ yen min bonya ye metere kare 60 ye; tilebin fɛ a bɛ bila siraba dɔ la, min lamininen don ni fo sedingɛ dɔ ye sanji bɛ teme min fɛ. A jɔli kera san dama dɔ Eli Haji Umaru Tali kelen ka Joro mins. Misiri jɔyɔrɔ sugandira a yere fɛ ni Alifa Umaru Jumu Kaba Jakite ka jen ye; o tun y'a jɛnogɔnba ye.

Dugawu kera yɔrɔ in ye fo ka taa a se Hamudalayi mineni ma Masina kono. O kɔfɛ, Eli Haji Umaru y'a to Hamudalayika ci bila Musitafa Koyita ma ka misiri jɔcogo fɔ a ye. O y'a jɔli damine san 1864 Muntaga Seku Tali ka jemogɔya kono; nk'a jɔli ma ban Amadu Seku Tali ka fanga kono.

Misiri jora san kelen kono Musitafa Koyita fɛ n'o ye Eli Haji Umaru ka sojɔla n'a ka kɛlekɛden ye Ademena Jumu Kaba ka kalandenw fɛ ani «tukulɔriw» ka kɛlekɛdenw n'u ka sofaw ani jamanadenw. Eli Haji Umaru, ka misiri min bɛ Joro, a dilannen don ni fara bɔgɔ ni jiri ye. A jora silameya tɔgɔ la. A sanfela bɛ sahelisojɔcogokofo. Seliyɔrɔdilannen don ka da konɔntɔn k'a la; a bililen don ni bɔgɔ ye. Ntuloma 132 jolen don bili kɔrɔminnu ye bɔgɔ ye. Ntuloma ninnu bɛ wele ko samasen. U bonya ye metere kelen ye. Seliyɔrɔw ye safi 12. Da saba bɔlen don ka bila tilebin kene la. Yelenyelennanw b'a kɔrɔnfela la.

Da fila minnu bɛ tilebin fɛ, olu nesinnen don kogo ma min ye bɔgɔ ye, n'a kelen don ka misiri koori. Okogo bɛ to ka dilan walasa cɛncɛn kan'a dun. Ga fila dilannen don a kɔnɔna na, k'olu ke musow ka seliyɔrɔ ye. Misiri in janya ye metere 30, 50; a bonya ye metere kare 28, 90 ye, a kundama ye metere 3, 46 ye. Yelema si ma don misiri in na, fo n'a bɔra yɔrɔ dɔw barili la ani ka bili jiri tolilen dɔw falen.

Kin kabala Jakitew minnu y'a jemogɔ ye, olu t'a fe misiri in ka falen fosi la. Dugawu minnu kera olu man kan ka wuli la bo yen. A ka kan ka to yen ka jenamaw kisi. Kun were bɛ mogow cɛsirili la misiriko in na; a bɛ Eli Haji Umaru Tali ni Alifa Umaru ka teriya kofɔ ni dɔw k'a ma Jumu kaba.

Allmami minnu ye mogow seli misiri in kono, olu bɛs ye Jumu kaba Jakite bɔnsɔnw ye. Mogɔ ma ninɛ minnu kɔ, olu file.

Madi Asa Jakite; o ye alimamaya ke san 42. Bakari Sise Jakite, san 2. Ba kani Alama Jakite, san 10. Fajɛ Mule Jakite san 5; El Haji Mohamedi ani min b'a la sisan n'o ye Sadiku Jakite ye (k'a damine 1967 la ka se san 2003 awirilikalo ma).

Walasa k'an ka kuma kuncɛ, an bɛ kuma misiri kaanawkan. Kaana ninnu

ye tɔgɔsɔrɔ. Dɔw ka fɔla, k'u ye Ala ka fənw ye minnu bɛ misiri tanga ka bo hɔgo ma. Dɔw fana ka fɔla, ko kaana ninnu bɛ mogɔ hɔgɔlenw gosi n'u ku ye ka bo misiri kono.

Dɔwfana y'a jira, ko Joro dugudasiriw don, ko ni mogɔ min y'u faga u sogo kama, ko fa bɛ wuli o tigi la walima a ka sa. Alimami y'a jira ko kaanaw ye Ala ka dafənw ye minnu tɛ se mogɔ mā, wa Jorokaw bɛs k'u kɔlosi. U dogoyɔrɔ kera misiri ye. U n'u ka bonya, n'a fɔra k'u tɛ se mogɔ ma, o b'ukunkankumaw sabati. Sisan, misiri ntulomaw wow datugulen, u ye misiri bila Tamaki t'a la, a bɛ se ka fo ko misiri in ye Joro lawalekow taamasiyen dɔ ye. O koson a kɔlosili n'a labenni ka kan. Bi k'a sɔrɔ a ma tijɛ, o sɔrɔla Jorokaw ka tɔpɔtɔli fɛ.

**Sheki Umaru Mara laadalakow
jemogoyaso Bamako
Badama Dukure**

Nson dɔ sen kelen n'a bolo kelen tigera Iran

Nson maramafentigi do bolo kelen n'a sen kelen tigera Awazi duguba kono (Iran tilebiyanfan fɛ).

Sariyasoba ye Mohamedi B. nomine k'a ye sonyali ke ni maramafen ye. Iran kunnafonisɛbenw ka fɔla, sariya y'a jira nsonw bɛs la k'u ka sonyali dabila sabu u ka kan k'a dɔn k'a mɛen o mɛen, u bɛna nangi k'a sababu ke u ka walejugu ye.

Sentige ni bolotige man ca Iran nka kɔsa in na, a kera nson caman na. Sariya y'a jira fana ko busan ne 74 ka kan ka ke Iran tiyatirimuso lakodɔnnenba dɔla, sabuaye «filimu» jemaa do ten sumusumu jenaje do senfɛ.

Sariya b'a kɔn, mogɔ minnu ma furu olu ka gɛre Jorɔn na.

Badama DUKURE.

Musokɔrɔba san 113 fatura.

Musokɔrɔba min tun ka kɔrɔni Lamerikenjamana mogɔbɛs ye, o fatura a si san 113 la. A tɔgɔ, Mari Kirisitiyan, a bɛ bɔ San Pablo, San Faransisko kerefedugunin dɔ la; a Musokɔrɔba in bangera zuwenkalo tile 12, 1889 san na, Masasoseti. A ye cɛ sɔrɔ san 1922, ka den fila sɔrɔ o furu kono. A furu sara san 1922. Alimanjamana kan, mogɔ min ka kɔrɔ ni bɛs ye, o ye muso ye. O si bɛ san 111 na. Cɛ min ka kɔrɔni alimance bɛs ye, o si ye san 109 ye, o bɛ bɔ Miniki.

Mahamadu KONTA.

Lasigidenw kuraw

Lasigiden kura wolonwula bisimilala la jamanajemogɔ Amadu Tumani Ture fɛ. Minnu don, Burukina Faso lasigiden, Mohamedi Sane Topan; Ecopi ta, Madamu Tadelesi Hayile

Mikayeli; Emira arabu ta, Amedi Mohamedi Geti Ali Hosari; Koweti ta, Mohamedi Ali Buyejan; Siwedi ta, Madamu Annika Sesiliya Mapuson; Ganbi ta, Ebu Momari Taali ani Tanzani ta, Mariwa Muwila Maliko.

Salimu Togola ni Badama Dukure

Lakɔlidenw ka dɔgɔkun kelen jɛnajɛba.

Lakɔliso saba jera ka jɛnajɛba sigi sen kan, k'a tɔgɔda, seko ni dɔnko jɛnajɛba, bamanankan na.

Jɛnajɛba in labenna Lise di Porogere fe, Masa Makan tɔgɔlalakɔliso ani lakɔliso min be weeble «CFIG», olu farala a kan, ka tulonke diya nɔgon bolo. A daminena taratadon, mɛkalo tile 6, k'a kuncé sibridon, kalo tile 10. Jɛnajɛba in dabɔkun tun ye ka lakɔlidenw lajɛnajɛ, k'u fari fooni, k'u hakili dayɛlɛ, ka fasokanw kanu don u la, ka tubabukan kalanni nɔgɔya u bolo, k'u kalan Mali seko n'a dɔnkow la.

Dɔgɔkun kelen in kɔno, nɔgɔndanw kera Bamanankan, fulakan, Marakakan ani Kɔrɔbɔrɔkan na. Nɔgɔndan dakunw tun ye :

1 - Ka Mali jonjon fasa da fasokan na (bamankan, fulakan, kɔrɔbɔrɔkan, walima marakakan).

2 - Ka kumasenkun do ta, i n'a fo musomanninw ka kalanko, sida kɛlɛli,

sumaya kɛlɛlianido wɛrew, k'otɛremɛ fasokan naani ninnu dɔlakelen na.

3 - Ka Mali dɔnsen kɔrɔ do ta, k'o labaara, ka n'o jira kɛmɛ kan, i n'a fo a bɛkɛ cogoya minna kakɔrɔcikɛduguw la.

4 - Ka Tubabukan kumasen do ta, k'o kalan, o nɔgonin na, k'o bayɛlɛma fasokan naani ninnu dɔlakelen na.

5 - Ka kalanje ke Tubabukan na. Lakɔliden ye kabako lamaga dɔgɔkun kelen in kɔno. Kuma caman be fo lakɔlidenw ma, k'u tiŋɛna, k'u te fen dɔn, u ma bila sɛbɛsira de kan. Imana denmisennin to a yɛre ma ten, a be tiŋɛ. O te Mali denmisɛn w kelen ye, diŋɛ denmisɛn bɛe be ten. Lise saba minnu ye jɛnajɛba in ke nɔgon fe, olu nɛmɔgɔw fana ka kan ka fo, bawo musakako la, u y'u jeniyɔrɔfin kosebɛ. Jɛnajɛbawma dɛmɛ camansorɔ, o de y'a to, u danna fasokan naani dɔrɔn ma. Faransika tɛgɛdijɔgɔnma cakeda ye gafe damado di. Dɛmɛ fanba bɔra

Farafinna kanko dɔnniya yiriwali cakeda anifasokanw labaarialisabatili cakeda fe. Kolabennanw tun yɛnafolo hake min boloda hali o tila duurunan ma sorɔ. O de y'a to, barosigi caman tun bolodalen don, o si ma se ka kɛ. Barosigi kelen min sera ka kɛ, o kera donsoya jɛfɔli ye lakɔlidenw ye : Kɔntɔrɔn ni Saane, sinbonsi, bɔlɔbɔn ani do wɛrew. Sinankunya barosigi ma se ka kɛ. Nɔgɔndanw senfe; jaabi minnu sorɔla olu file :

- Lise Masa Makan Jabate lakɔlidenw kera fɔlo ye Bamanankan na.

- Fulakan na, «CFIG» kera fɔlo ye

- Kɔrɔbɔrɔkan na Lise di Porogere (jɛtaa lakɔliso) kera fɔlo ye.

- Marakakan na, jɛtaa lakɔliso (lise di porogere) kera fɔlo ye.

- Tubabukan kalanje la, o lise di Porogere kelen in kera fɔlo ye tuguni. Taare ! Taare!

Mahamadu Konta

Kalankene n°6 nan Joli taamasiyɛnw

2. Nkɔri :

N'an y'a kɔlɔsi, an b'a ye k'a fo, ko kumasen kɔno, nkɔri be sigi dajɛ fila ni nɔgon ce, a be se ka sigi fela fila ni nɔgon ce. A be sigi dajɛ fila walima dajɛkuluba fila ni nɔgon ce.

Misali la, an be se k'a sɛben :

"Madu taara Segu, ka segin a don kelen bɛe". An b'a ye nin kumasen in kɔno, ko nkɔri be fela fila ni nɔgon ce : taali ani seginni.

An be se k'a sɛben fana :

"Misi, saga, ba, sokɔnɔbagan jɔnjɔnw".

1 2

Nin kumasen filanan in kɔno, nkɔri be «Misi» ni «saga» ce; a be «saga» ni «ba» ce. Onkɔri ninnu sigilen be dajɛ fila ni nɔgon ce. Nka nkɔri min be «ba» kɔfe, o be dajɛkuluba fila ni nɔgon ce; o ni tɔw jɛci te kelen ye.

Nkɔri jɛciw :

- N'i sera nkɔri ma kumasen kɔno, i b'i lafiŋe doɔnin, k'i ninakili nk'a janya te tomi ta bɔ, wa i t'i kan majigin fana. Nkɔri be kumasen kalanni n'a faamuyali nɔgɔya, i n'a fo an karamɔgo Daramani Tarawele b'a jira cogo min na a ka gafe kɔno, min be weeble, Bamanankan sɛbenni sariyaw.

• Hali kumasen be kalan ni teliya wali ni sumaya min ye, nkɔri be se k'o fana pereperelatige.

Misaliw :

An ye misali fila minnu ta kabini a damine na, an ka olu laje. A fila bɛe be fo ni teliya ye, nka dɔ ka teli ni do ye : «Madu taara Segu, ka segin o don kelen bɛe». O fɔcogo ka teli ka teme kumasen filanan ta kan, n'o ye : «Misi, saga, ba, sokɔnɔbagan jɔnjɔnw.

O la, an be se k'a fo, nkɔri be kumasen bolisen pereperelatige fana.

O kɔfe, kumasen filanan dajɛkuluba fɔlo (1) la, tɔgɔw sɛbenni be ka da-da nɔgon kɔ, k'a bo a dafɛ, kelen-kelen, k'a jira fana, k'u te fen suguya kelen ye; o fana ye nkɔri jɛciw do ye.

O kumasen filanan in na halibi, dajɛkuluba filanan : «sokɔnɔbagan jɔnjɔnw» o be sankɔrɔta di dajɛkuluba fɔlo ma, n'o ye «Misi, saga, ba» ye. A ka ca a la, nkɔri be sigi dajɛ sankɔrɔtala ni dajɛ sankɔrɔtal en ce. O hukumu kɔno, misali dɔw file nin ye, anyemminnu tɔmɔ Bamanankan maben kura kɔno, a ne 17 nan na :

Waraba, kungotugi...

Sunjata, kɔmɛmusoden...

Bamako, galoduguba....

Nin misali ninnu na, nkɔri sigilen be tɔgɔ fila ni nɔgon ce, k'a jira ko sankɔrɔtali kera. Tɔgɔ fɔlo ye sankɔrɔtal en ye, filanan ye sankɔrɔtal en ye.

Mahamadu KONTA.

Burukina Faso

Nakosenenaw ka baaratanya ye kungoba tijé

Kabini balan tijéna, Tangen nakosenenawbilara baaarantanya na Wagadugu kerefe. Utora ka jiritigé kungoba kerenkerennen kono, walasa k'uyere balo hali n'o'y'a soro a konnen don.

A be san kelen bo, Tangen dugu min mogow be se ba kelen ma n'a sigilen don Gonse kungoba kerenkerennen kono, olu be baaratanya na. San 2002 awirilikalo la, balan kelen min tun be yoro in na o tijéna. Karida metere 20 kera digi la, o be ji bila ka teme, ji min ka kan ka tamatiw ni konkónburuwnisuwni salatiw nijabaw son. Falaba minjanya ye kilometere 3 ye, o jara. Baara fosi te yen tugun. Dugumogó minnu balo tun be nakosene na, tilemaw k'er'olu bolo manumantoko ye.

Walasa uka balo, uy'u nesinkungoba ma. Wedarawogo Adama y'a jira, ko mogow b'a kalama ko jiritigé konnen don Gonse kungoba kerenkerennen kono. Nku be jiri tige. K'u be la ikanonnen don. N'u minena, u b'a fo ko fen tu bolo k'a dun. Kolosilikela min kalanna alimanw ka jekabaara fe, min be kungoba tari 3000 wari bo, o da sera yoro kalifali gelyaw ma dugumogow la. Gonse dugutigi ko nangili ka kan ka ke, ni min no b'a la o tigi ka kan ka nangi.

Jirifeere b'a to dugumogow be balo waati gelenw na. Dow be jirikene yere tige, o min konnen don sariya fe. Saaba mara nemogo Ansitaziya wedarawogo, kungoba be min ka mara kono, oy'a jira ko kungoba nafa be se olu folo de ma ani tijenikelaw. Ko ladonni ka kan ka ke, n'o te kungobako be ban. Gonse kungoba kerenkerenna kabini san 1953. Kabini san 1974 ni alimanw ka deme ye a jolen tun don ni dogoko ye. Linan a tijen, a konna. Labenni feerew tigera ni jiri kurawturuli y'a kono anika waraba fileyoro do laben walasa ka kungosogow lakana. Sisan a ka kan, a kerefemogow minnu be se 30.000 ma, n'u be dugu 15 kono, olu k'u sebe don kungoba lakanani ma, ani forow

ni bagandumuniyoro. An be don minna i ko bi, hali ka poroze to senna, dantun te kungoba tigeli la. Zan Filipp Zorezi ka fo la, jiri hake min man kan ka tige, o nognna naani de be tige. Tangen balan tun be deme ke sabu sene tun be ke waati bee la. Cogoya d'ow be Duwanba bolo, ale min ye poroze nemogo ye. Ko walasa ka do bokungoba tijeni fangala, uyebara damadow ta minnu kofora dugu mogow fe, i n'a fo didenmara, dagadilan ani galadon. Porozelabennen don ka nin baaraw deme ni wariye. Nka min folobe tangenkaw ka hamina, o ye babiliko ye. Usumani Nana n'a denw ka jate la min be soro nakosene na, o te soro jiri la, wa a man jugu kungo ma. Dugumogow ka ciden t'a don a ka kan k'a nesin mogo min ma. Ko nakosene minnu be balan lamini olu ka ca ni kemefila ye. U ye jiko ni senekeminew ka ciyakedaw ni sene yiriwali poroze ka deme nini; a fora u ye ko sebenw b'u ka sira fe. Porozelabennen ko baaraw wari ka ca. Ko gelyara.

Zabere Antuwani ka fo la, nakosenenaw be son ka wuli. Minnu ma son wulili ma, olu be kungoba to tige walasa u ka balo. Kabini sisan, Ganpela kono, mogo t'a dogo ka jirikene tige. A k'er'a dama baara ye. Dogosiri kelen feerelen be keme saba sorotakisiw bolen k'la. Yuruguyurugu la, a be keme duuru ni bi naani soro. N'iye dogosiri camansoro, ibesoro. Kungoba jiri caman tigera kaban Ganpela fan fe.

Abudulayi Tawo ni Badama Dukure

Bajiw cogoya

An ye nin kibaruya in soro ka bo bajiw kolosili cakedala. Uyejatemine minnu ke mekalo tile 26, san 2003, o b'a jira ko ji be ka jigin ka taa fe ba bee la fo n'a kera Bafin ye, Dakasayidu. N'i ye salon ta ni jinan ta da nognma, nin waati kelen in na, i ba ye ko salon ta hake ma soro, nka yoro dowlia udama ka kan, fo n'a kera Bajoliba ye Bamako yan, Selenge jitonyoro, ani Bafin, Manantali masurunya la. Nka samiyé donda in na, Senegaliba ni Bajoliba ji be se ka yelen k'a sababu ke Manantali barazi ni Selenge ta ye.

Kongo Barazawili ye Magobatigi do nomenena

Kongo Barazawili nafoloko minisiri, Oroye Orogoberiti Andeli y'a wajibya magobatigi do ma, Angoloka do, a ka sefawari miliyari 30 sara joona, a ka warimarayoro matarafabagaw. Ce in togo Salu Hunberito Barada. A y'i jija ka warimayoro do dayele, mogow be taa u ka nafolow mara min kono nata kama. Bawo, a tun y'a jira mogow la, ko n'i y'i ka wari bila ale fe yen, tile 45 otile 45, muganomugan, abedoreme wooro di i ma, ka soro jamana waribonbaw la, farankan te teme mugan o mugan, doreme kelen kan, san kelen kono, mogo 40.000 mana u ka nafolo ci a tegé, falaki, ka soro kise te jaba la. San fila doren, k'a taa 2000 la, ka na se 2003 ma, a ye sefawari

miliyari 30 soro. O kera gelyaba ye Kongo Barazawili bankiwa, bawo, mogo caman tun taara i ka wari sama ka bo olu kono kaban. Gelya binne bankiwa, goferenaman wajibiyara ka magobatigi namarato in ka warimarayoro datugu, k'a gelya a ma a ka mogow ka nafolo lasegin u ma joona joona.

Nka, Ala ko tijé, wari in sarali se te magobatigi in ye, bawo, a y'a ka nafolo fanba labo kókan kaban. Fosi t'a bolo Barazawili ani Puwentinuwari ni duw, forow, jegemarayoro ni jegejagoyoro te. Faamaw y'a jira, k'a te se ka bo jamana kono, u y'a ka taamasében bosi a la.

Mahamadu KONTA

Bololaléen min be tegé kdns. 2 - Jifilien min be tegé kdns. 3 - Misir, numasne. 4 - Berre min be tegé kdns. 5 - Jifilie da. 6 - Jifiliesen min be cemamid'la. 7 - Jifilie tallien.

Kongo Kinisasa Furuce sagot'a furumuso ka baarakola bilen

Kongo Kinisasa ye sariya kura ta musow ka baarako la. Folo, furuce sago tun b'a furumuso ka baarakola, sariya kɔrɔtun b'a jira ko «Muso be se k' a sagolabaara ke fo n'a ce ma jen n'a ye», geleya tun be o yɔrɔ'in de la. Sisan, sariya kura in kono, ce ni muso be se damakələna. Muso ka baara keli sirilen te ce ka yamaruya la bilen. Kabini bi te, dijne tonba min nesinnen be baarako ma, o tun ye jalaki bin Kongo kan baarakola, bawo suko ni duguje ce, ce tun be se k'a furumuso bo baara la cogoya min ka di a ye, se te wuli ka bo a fan kan.

Kabini san 1967, nin fisamantiyasariya gelen in be ka boli musow kan, cew fe, Kongo kono. A kera croct suguya bee lajlen ye u segin u ma, wa do be fara u sara kan fana. Mari Anzi Lukiyana ka fo la. Musow ye sariya kura in kunben ni nisondiya ye, bawo a b'u ka hɔrɔnya: Folo, cew doron de tun be densara ni sosara soro, musow tun sen te a la. Kongo Kinisasa, muso minnu be kenyereyebaraw la, o hake be 60% bo.

Minnu be gofrenaman baara la, o hake ka dogo, o te teme 2% kan. Sariya kura in bena ke sababu ye, muso caman k'a jini ka don gofrenamanbaara la. Ani Mari ka fo la, o ye muso do ye, folo, duw kono, ce doron de tun be taa baarakεyɔrɔla, ka fen soro, k'a sago ke, n'a ko ku, n'i ko bananku, i be taa i ta jimi fan were. Sariya kura in ma ce dɔw kunmine, i n'a fo sariyasoba nɛmɔgo kɔrɔ do, o togo Lubunbasi Makongo Nketi. O ka fo la, cew be se ka nebo musow fe, ka jarabi u la, o bena ni jogojuguya ye, ka finge don baaraw la. A ka fo la, musow ka kan ka lakana k'u tanga o dantemewalew ma, n'o sera ka ke, baasi te u ka gofrenamanbaarako la.

Musobaarakela dɔw ce mana bo a kalama, k'u ni ce were be rɔgɔl bolo cakeda la, furusa be se ka bo coko. Ce b'a fo u ye, u k'u sago ta baara ni furu la. Sarako siratige la, a jirala k'a fo; ko musobaarakela minnu furulen

don, olu caman te son k'u ka wari don furuso musakaw dafe, u b'a bee bila ka taa u faso la, ka doni bee to ce kelen bolo, o kofe, muscbaaraka la dow be yen, olu t'u ce bonya, bawo u ka sara ka ca n'a ta ye. Sariya kura in ye ce dɔw jɔrɔ kosebe nka ce caman sɔrɔla yen, minnu ye musow lafasa, k'u ka josariyaw

lakana. Ferinan Kikongi-Di-Mwina be olu ja, o ye sendikat la. A ka dankan, Senforiyan Duniya, ofana y'a jira, ko muso te se ka bila baarakola ni ceko dama kama so kono. Kongo Kinisasa baarako minisiriso y'a jira ko sariya kura in kuma fɔra yɔrɔ o yɔrɔ, a bennna bee ma. A kumbenna ni wasa ye. Nka musow ka kele ma ban Kongo demokaratiki kono, bawo sariya min taradenbaya kunkan, gerente caman b'o fana kono k'a nesin musow ma. Godefuruwa Biwiti ani Orazi Masala Mahamadu Konta

FIFA ye dakabanako ke

A ka san 1999-2002 baaraw kono, dijne ntolatanku nɛnabɔtɔnba, (FIFA) ye tonɔ caman soro, ka soro bee da tun bennna a kan, ko bɔnɔ de tun be caya. Nka Ala ni tonba in yemogwɔ ka cesiri fe, bɔnɔ ma ke, farankan yere de kera, o bennna sefawari miliyari 51 ma. San naani laban ninnu na, FIFA ka baarakεnafolo hake yelenna fo k'a damateme. San 1999 ta tun ye sefawari miliyari 341 ye, o nana ke sefawari miliyari 1.160 ye. K'a ta san 2003 la, ka taa a se san 2006 ma, a ka baarakεnafolo bena se fo sefawari miliyari 2.042 ma. FIFA nɛmɔgo y'a jira, Josefu Bilateri, ko tonba in ye demebaga kuraw soro. O kofe, musakaw kecogo nɛna, tilen

ma ke. A ko fana, ko dobena bo a sara la, a yere de y'o nini. Sara in tun ye sefawari miliyari 536 ye san kono. Telewɔson be ntolatanbaw jaw bɔli min ke, a ko, jekulu do bena sigi o nafolokow nɛnabɔli kama. Min ye ntolatantonw togo lanafolo bɔli ye FIFA fe, Bilateri ma son o ma. A y'a jira, ko san o san kunnafonidilaw be laje, ka FIFA nafoloko cogoyaw cɔfɔ, dijne bee k'a faamu. Farankan min sɔrɔla, o bena ke cogo di? O ma fo. Ntolatan yiriwalen don jamana minnu kan, yala a bena ke ka olu jansa, tari a ma yiriwa yɔrɔ minnu ha, a bena ke ka olu deme? O si ma pereperelati? Mahamadu Konta

TULON

Nin desen fila dilanbagu y'a dab'a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu nini

jabai

Ntolatan ma dabɔ̄ balawu kama

An ka ntolatanton nanaw ka nɔgɔndanba tanko 15 nan senfɛ, balawu wulila Manden ni Sobe (COB) ka nɔgɔnunben na, a wulila, Ereyali ni Joliba fana ta la. An tun famana nin nɔgɔn ma. Kabako !

Sobe ni Manden tun be 1 ni o la. Sitane donna lafasalibaga dɔw dusu la; kɛlɛ wulila, jaalatigebagaw wajiyara ka ntolatan lajɔ. Jeliba ni Ereyali ta tun bɛna juguya n'o ye. Polisiw ye hakili sɔrɔ, ka marifaw ni sisijuguw (gazi) bila kerefɛ, ka yelen ka se lafasalibagaw ma usigiyɔrɔw la tiribini.

sanfɛ. Polisiw ka nɛmɔgɔ, ka kuma sera balawumɔgɔw la, mankan sumayara.

Akɔlsira k'a fɔ, ko Jolibalafasalibagaw ka kɛlɛ ka ca. U ka degelikaramɔgɔ, n'o ye Burkinaka ye, Sidiki Jara, u'yօ dakoron ko fo u ka bɔnɛ jigin a kan. U tun b'a fɛ yere, k'a ka mobili tine. Sitane ka wuli an ka ntolatanyɔrɔw la, o te konuman ye. Ntolatan nɛmɔgɔw ka kan ka jaalatigebaga faamuyalenw nini, ka polisiw caya ntolatanyɔrɔw la ani ka to ka hakili numan di mɔgɔw ma ntolatanko kan.

Mali ntolatanton fila be Farafina kunbenw na Esitadi ni Sobe. O kofɛ, samatassegew (Egiliw), olu fana be Tunizi ntolatanba labenw kan, min bɛna ke san 2004. Ni malidenw ma sabali, k'u boloda u dusu kan; an bolo bɛna ke anyere kala ye. Bawo nifaliy'i tan, n'i y'a tan, a bee kera kelen ye. Arabadon mekalo tile 21, Mali ntolatanko tonba, n'o ye Federasiyon ye, o ye a ka laadalalaje ke. O senfɛ, jo dira Sobe ma, ka jalaki bin Manden kan, bawo manden lafasalibagaw de ye mankan wuli. O kofɛ, u y'a jira ko Kupudimali ntolaci laban bɛna ke Moti ninan, n'o ye Mali marabolo 5 nan ye.

Mahamadu KONTA.

Mali kera 79nan ye ntolatan na

Djne ntolatanko nɛnabotɔnba (FIFA) ye kiimɛni ke, ka jamanaw sigi-sigi, min be min ne, ntolatan na.

Farafinna jamana 21 be yen olu be kɛmɛ fɔlo la. Kameruni be Farafinna bɛe ne. Djne kɔnɔ, ale kera 17nan ye. Senegalini Afirikidisidi, Nizeriya Gana ni Eziputi, olu bɛe be ale kofɛ.

Mali be joyɔrɔ 79nan na. Tunizi, Marɔku, Kodiwari, Zanbi, Kenya hali

Zinbawe, FIFA ka jate la, olu bɛe b'an ne, ka sɔrɔ 2002 ntolanta senfɛ, Mali kera 4nan ye. Tunizi ntolatanba min bɛnakɛ, san 2004 la, o nɛbiläntolatanw hukumu kɔnɔ, Mali ni Zinbawe be kulu kelen na, sebagia ma sɔrɔ fɔlo, n'a fɔra k'o fana b'an ne, o faamuya ka gelɛn. Zinbawe ye joyɔrɔ 60nan sɔrɔ. A be Kongo demokaratične (Zayiri), o kera 63nan ye. A be Kodiwari ne, o kera

67nan ye. A be Gana fana ne, 66nan ani Alizeri, 70nan. FIFA ka jate la, jamana saba minnu be djne bɛe ne ntolatan na, olu ye : 1 - Berezili, 2 - Faransi, 3 - Espaini.

FIFA ka nin kiimɛni in sinsinna daliluya min kan, an t'o don. An kɔni b'a don, mɔgo minnu ye baara in ke, olu ka faamuya ka bon kosebe ntolatanko la.

Mahamadu KONTA

San 2006 la djne ntolatanba (Kupudimɔndi) bena ke Alimanjamana kɔnɔ

FIFA, n'o ye djne ntolatanko tonba ye, o ka kɔnɛnabɔjekulu ye laje dɔke kɔsa inna Zuriki, k'a jira ko jamana 36 bɛna ye ntolatanba nata in kene kan, Alimanjamana na. Min kera Espaini 1982 san na, jamana 24 tun b'o kene kan. O senfɛ, Alimanjamana ni Otirisijamana ye bɛnbenben min ke, ka Alizeri senbo a la, o ma dogo mɔgɔ si la.

Oy'atoni FIFA ye yamaruya dijamana 32 ka na kene kan, labenw ka sabati, yaasa janfa ka bɔntolatan na. Faransi ntolatanba senfɛ, jamana 32 tun be kene kan. Minfana kera Kore ni Zapɔn, o fana tun b'o cogo kelen na. San 2006 ta min bɛna ke Alimanjamana

kan, a jirala k'a fɔ, ko jamana 36 bɛna ye, o kene kan. Ameriki gun woroduguyanfan jamanaw de ye nin hakililata in sɔrɔ k'a dajira. FIFA nɛmɔgɔjekulu mɔgɔ 24 na, olu sonna. Nka a geleyayɔrɔ ye min ye, Erɔpu ntolacitonw ma sɔn dofaranki in ma. FIFA nɛmɔgɔba yere, o fana ye a ka nisɔngoya jira a k'o la. Minnu ma sɔn 36 ko ma, olu y'a jira ko ntolatan hake bɛna caya kojugu ntolatannaw ma. O kofɛ, a bɛna fijɛ don Erɔpuntolacitonw ka nɔgɔnunbenw cogoya la, bawo o siten a cogoya la bilen, k'a sababu ke Kupudimɔndi labenni ye.

Sariya kɔnitara, ko jamana 36 bɛna ye Alimanjamana na san 2006, nka bɛn

ma ke a kan kosebe. A mana ke cogo o cogo, zuwenkalo tile 28 don, o be ben FIFA kɔnɛnabɔjekulu ka laje wɛre ma, a ko na pereperelatige o senfɛ.

Mahamadu KONTA.

"AMAP" kuntigi

Solomani DARABO

Mali kanw kunnafonisɛbenw

baarada kuntigi

Nanze Samake

Kibaru

BP : 24 Telefon: 221-21-04

Kibaru-Bugufiye Bozola

Bamako-Mali

Sɛbɛnbagaw kuntigi

Badama Dukure

Sɛbɛnni jekulu

Mahamadu KONTA Badama Dukure

Labugunyɔɔ: Kibaru-gafedilan-baarada

Bolen Hake 16 000